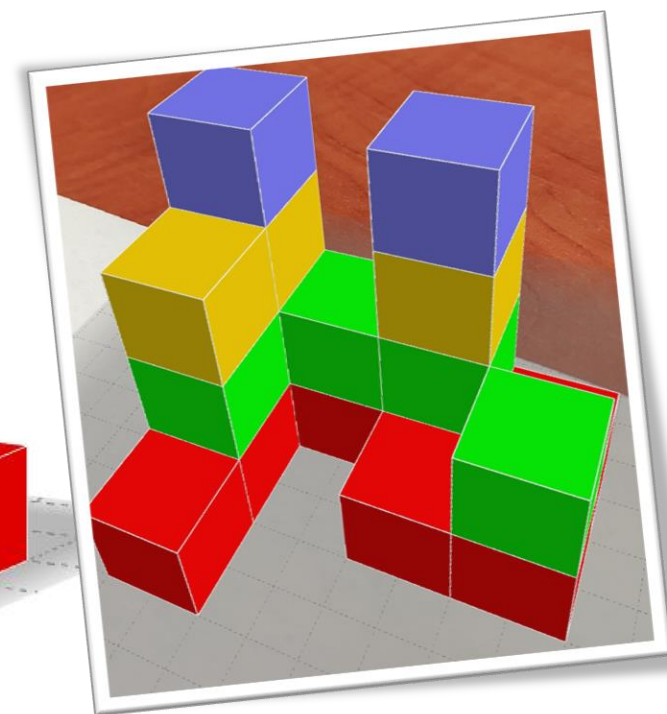
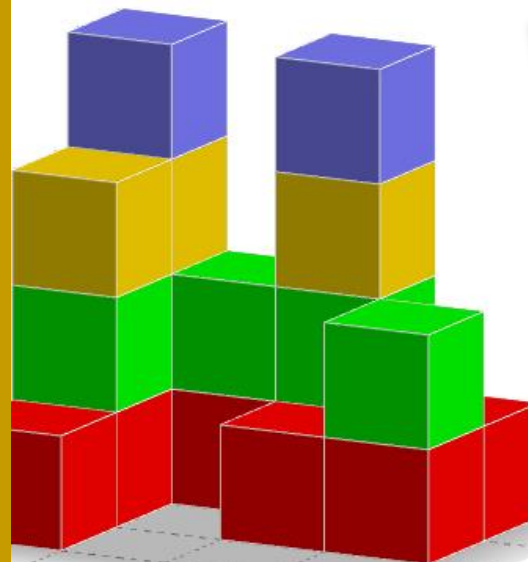
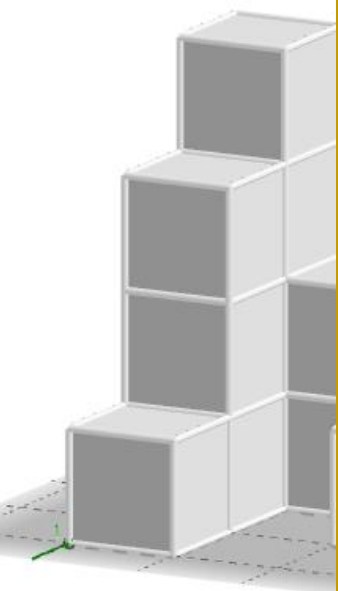

Slovná úloha z matematiky podporená technológiou AR

Jana Hnatová

Obsah

Slovné úlohy

19-21.4.2023 Elementary Mathematics Education, Olomouc

Technológia rozšírenej reality (AR)

8 19-21.4.2023 Elementary Mathematics Education, Olomouc

Zistenia

14 19-21.4.2023 Elementary Mathematics Education, Olomouc

Záver

19-21.4.2023 Elementary Mathematics Education, Olomouc

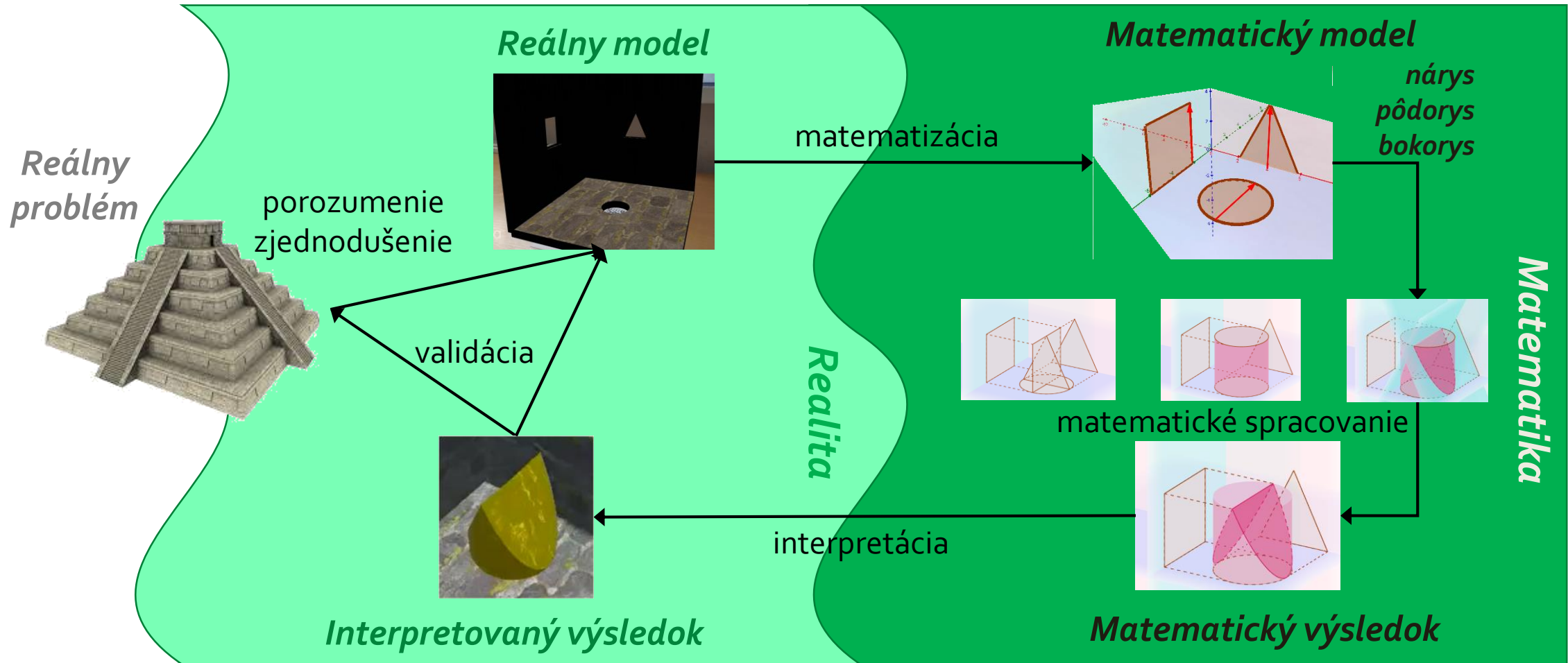
Slovné úlohy

Slovné úlohy

- slovné kódovaná úloha pre žiaka, t. j. úloha formulovaná slovami, nie matematickými symbolmi (Vondrová et al, 2019)
- matematická úloha s podmienkou prítomnosti širšieho kontextu (Kuřina, 1989)
- špecifický typ úlohy, pričom úloha predstavuje situáciu, ktorá nie je riešiteľná bežným spôsobom a jej zvládnutie vyžaduje nájdenie nového riešenia (Sternberg, 2003)

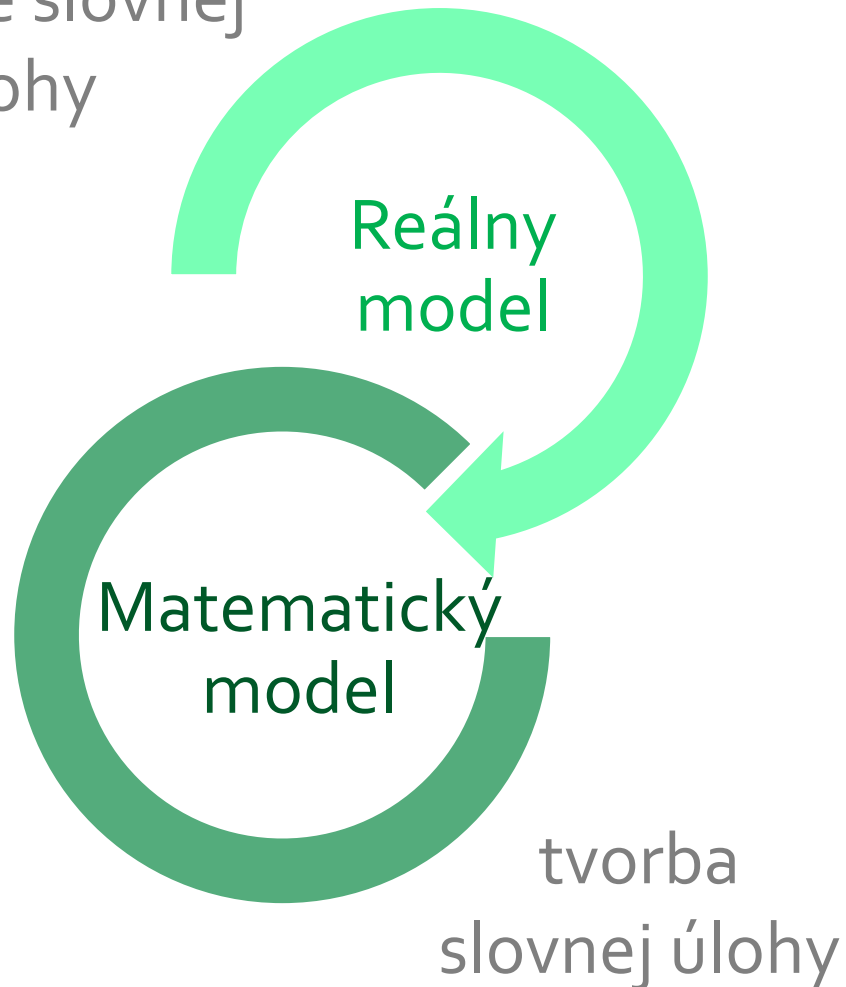
Riešenie slovnej úlohy

spracované podľa Kaiser – Stender, 2013

Tvorba slovnej úlohy na primárnom stupni vzdelávania

riešenie slovnej úlohy

- na základe chýbajúceho údaju v matematickej úlohe,
- na základe vizuálneho podnetu.

5 Vymysli úlohu, zapíš ju a vypočítaj.

10€

MALA

MINULA

ZOSTALO JEJ

$\square - \square = \square$

(Bero, Berová & Honzová, 2018, 2021)

Technológia rozšírenej reality (AR)

Rozšířená realita (*Augmented Reality*, skr. *AR*)

Tvorba slovnej úlohy ~ technológia AR

- situačné informácie (*situational information*),
- informácie potrebné k riešeniu (*solving information*),
- vysvetľujúce informácie (*explanation information*),
- naratívne informácie (*superfluous*),

(Voyer, 2011)

- nekorektné informácie (*incorrect information*).

- možné spracovanie technológiou AR
  - podmienené výberom vhodného typu

Využitie AR pri tvorbe slovných úloh

Participant:

- študenti magisterského stupňa VŠ štúdia programu Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie
- 90 výstupov v rokoch 2021-2023

Cieľ:

- tvorba slovnej úlohy s možným využitím AR

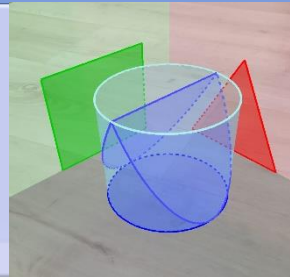
Realizácia:

- organizačná podpora (LMS Moodle)
- komunikačná podpora:
online - MS Teams,
offline – LMS Moodle, diskusné fórum.

Využitie AR pri tvorbe slovných úloh - postup

Prípravná aktivita:

riešenie úlohy
o mayskom kľúči
(Hnatová, Hnat, 2021)

diskusia o možných
modifikáciách úlohy
(Hnatová et al, 2021).

Úloha:

vytvoriť slovnú úlohu s využitím vlastného
modelu mayského kľúča pre participantom
vybranú cieľovú skupinu

79 výstupov
(ISCED 1)

11 výstupov
(ISCED 5)

Využitie AR pri tvorbe slovných úloh - postup

Sledované atribúty:

personalizácia kontextu
slovnej úlohy

preformulovanie
problému slovnej úlohy

využitie technológií pri
spracovaní výstupu

Zistenia

kvalitatívne

kvantitatívne

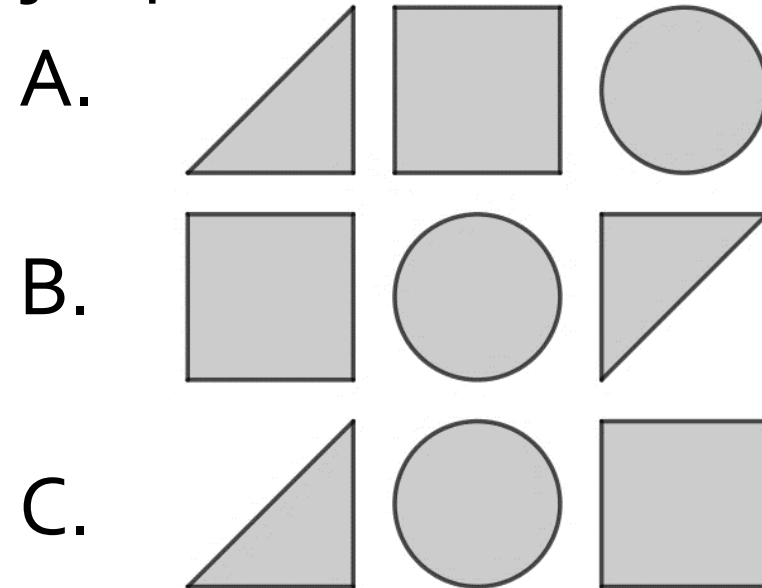
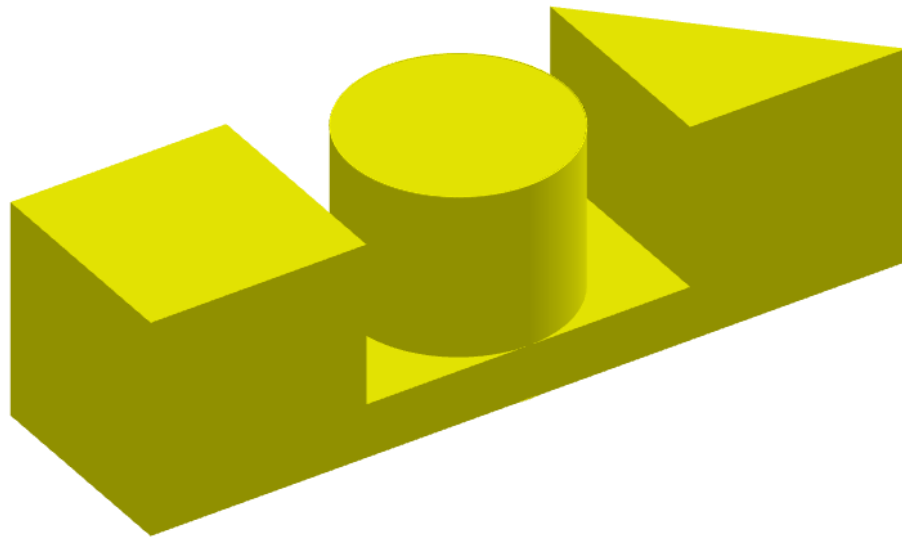

Zistenia

Prípád Cyntia (autorský návrh úlohy)

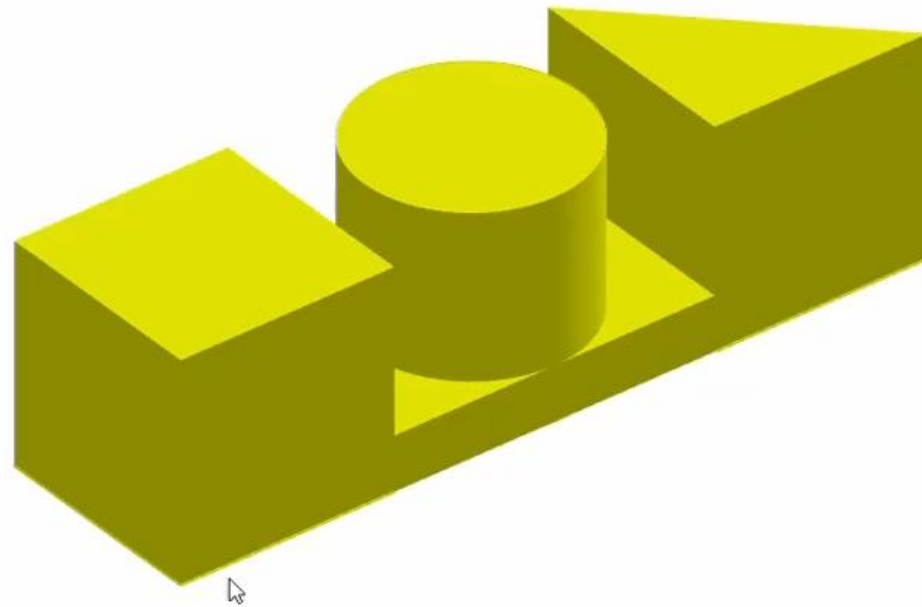
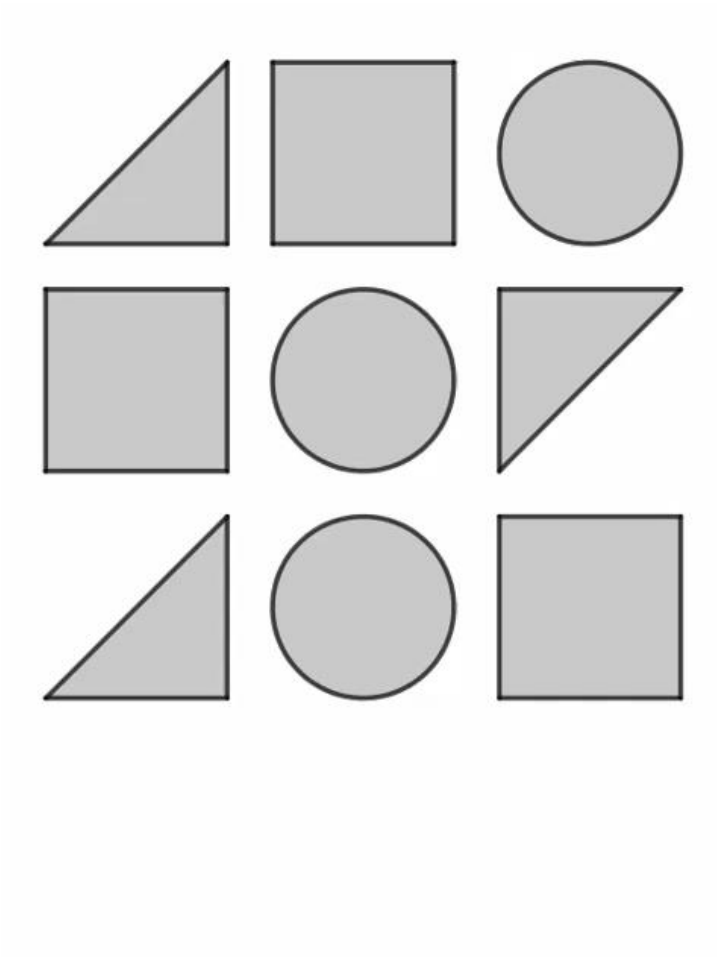
„Vyber kľúčovú dierku, do ktorej zapadne tento kľúč.“

Riešenie:

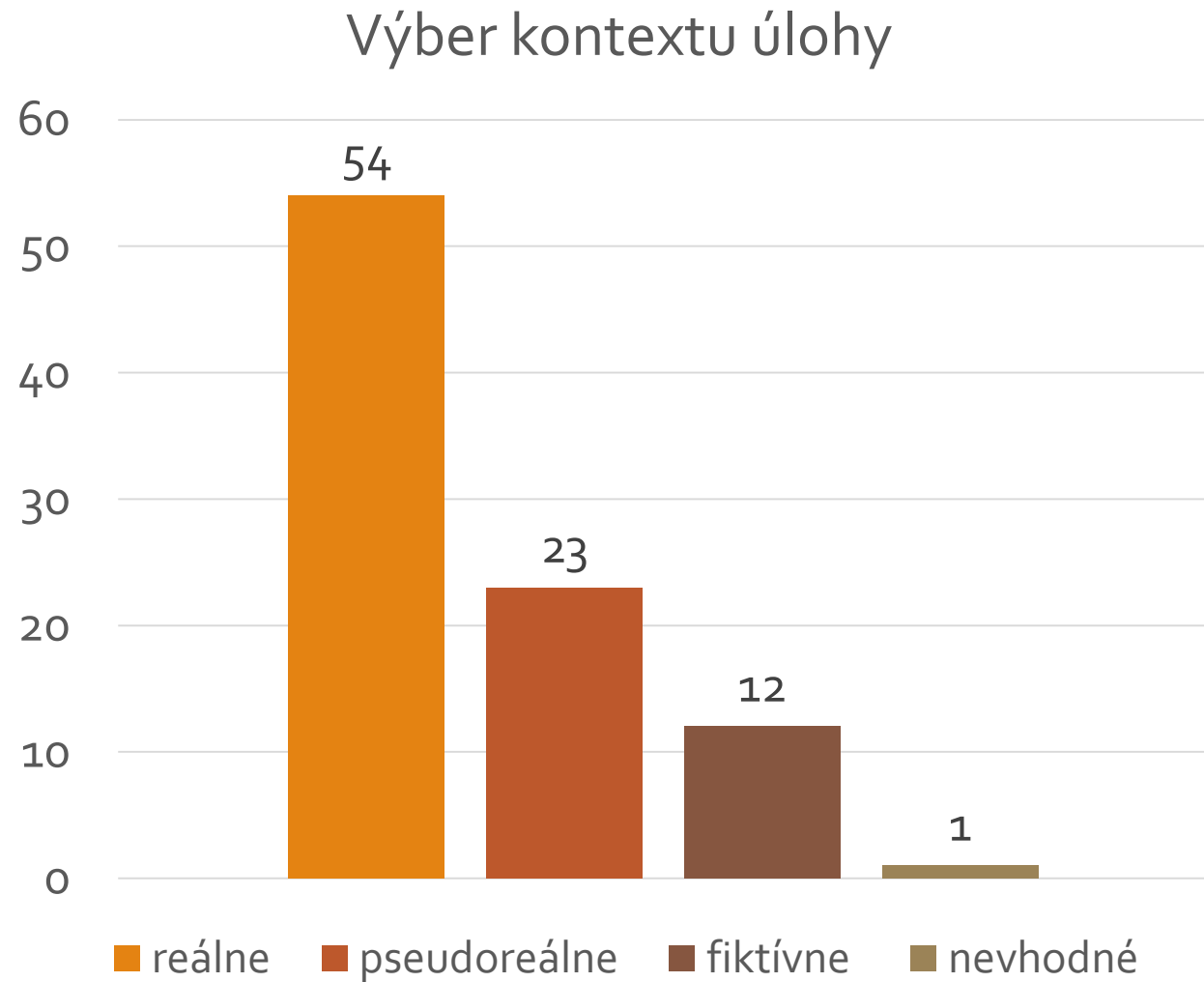
- *Voľba A nie je správnym riešením, pretože výstupky kľúča nie sú v správnom poradí.*
- *Voľba B je správnym riešením, stačí kľúč otočiť nadol po jeho dlhšej strane.*
- *Voľba C je tiež správnym riešením, stačí kľúč otočiť nadol po jeho kratšej strane.*

Digitálna podpora

Zistenia

Neukázali sa početnosťou významné problémy s personalizáciou kontextu slovnej úlohy.

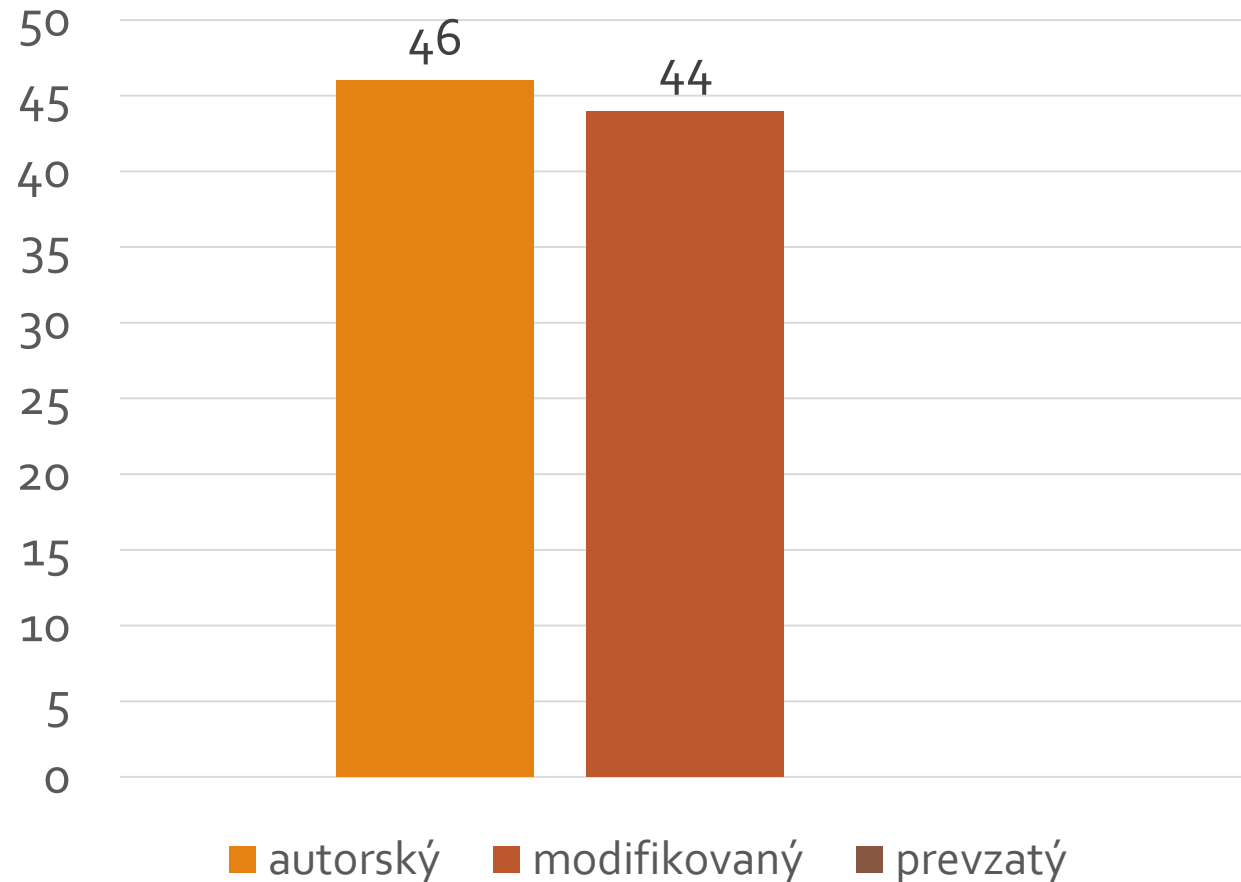
- Úlohy boli situované do reálneho prostredia (60%), pseudoreálneho, ale vhodného prostredia (25,56%), prípadne do im blízkeho fiktívneho prostredia rozprávok (13,33%). Nevhodné prostredie bolo zvolené len v jednom prípade.

Zistenia

Pri tvorbe slovnej úlohy sa študenti vydali buď autorskou cestou (51,2%), alebo si zvolili cestu modifikácie pôvodnej úlohy (48,8%).

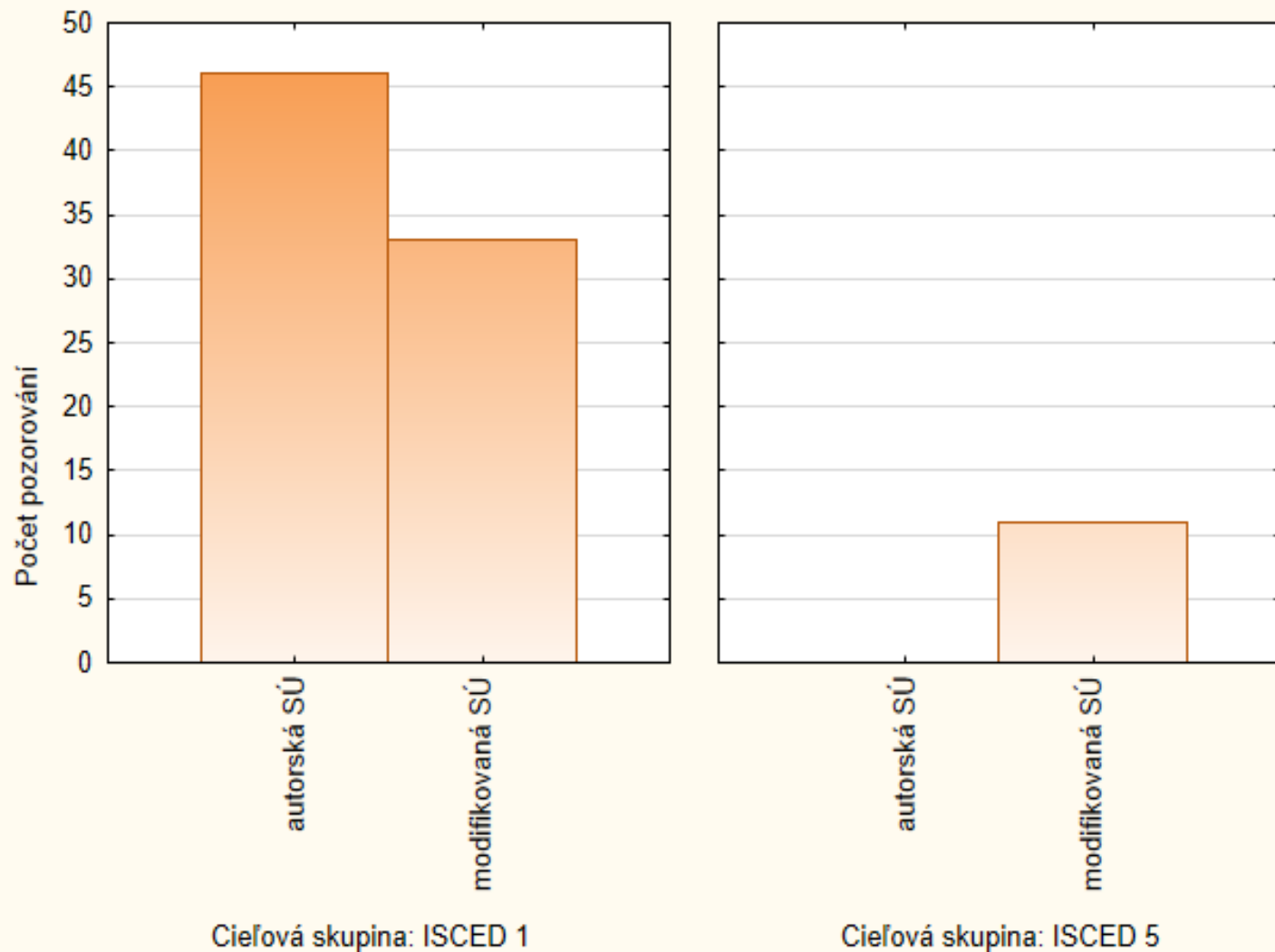
Originalita slovnej úlohy

- Významné korelácie sa ukázali medzi výberom cieľovej skupiny, pre ktorú študent rozhodol tvoril slovnú úlohu, a stupňom originality vytvorenej úlohy (n=90; Spearman $R=0,381536$; $t(N-2)=3,872027$; $p=, 0,000207$).

Zistenia

Kategoriz. histogram : Cieľová skupina x Originalita slovnej úlohy

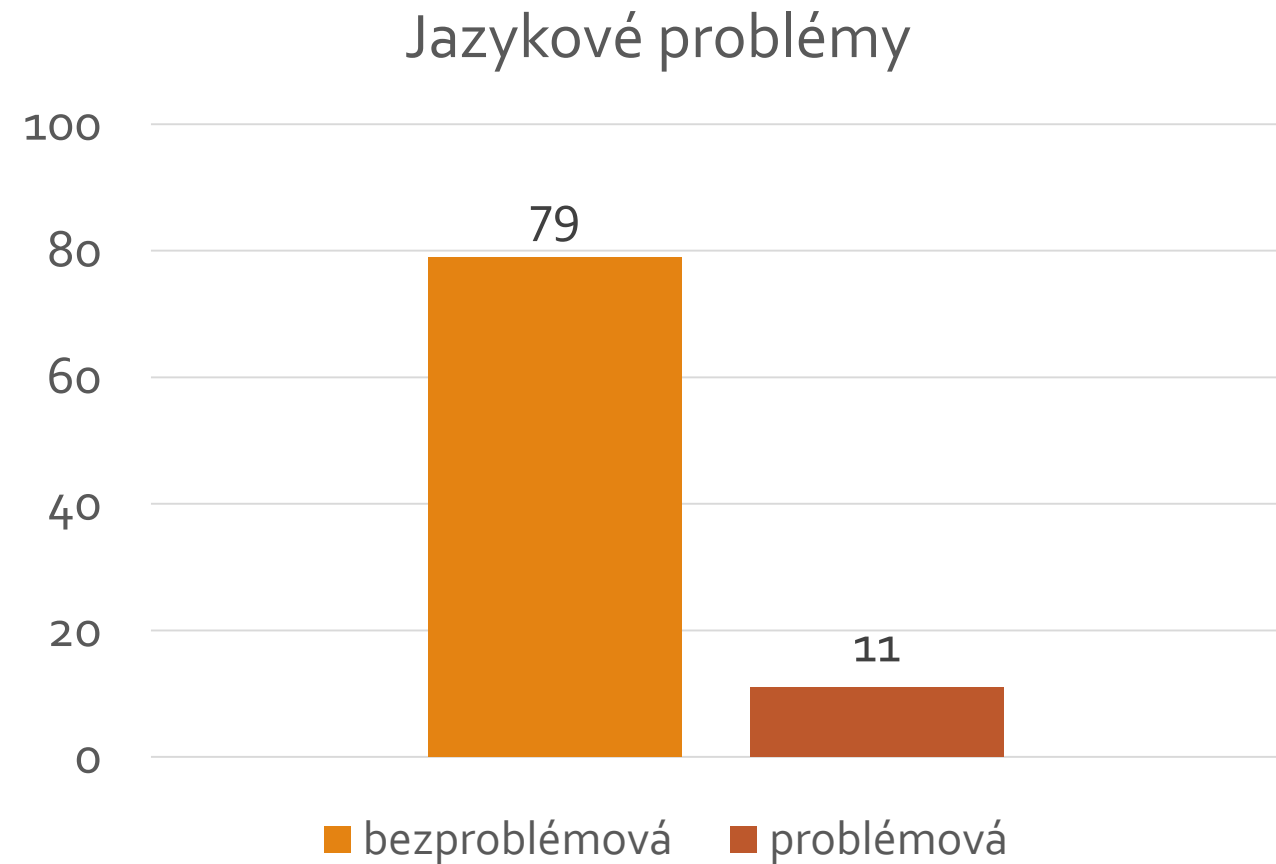
- Študenti tvoriaci SÚ pre úroveň ISCED 5 oproti študentom tvoriacim SÚ pre úroveň ISCED 1 preferujú modifikovanie úlohy pred jej autorskou tvorbou

(Pearsonov chí-kv.=13,10127; df=1; p=,00030)

Zistenia

V jazykovej oblasti:

- 12,22% spracovaných slovných úloh vykazovalo pri formulácii slovnej úlohy problémy jazykového charakteru.

- V texte slovných úloh používali spravidla vhodné výrazové prostriedky, problematickou sa javí štylistika písomného prejavu, gramatika a znalosť syntaxe.

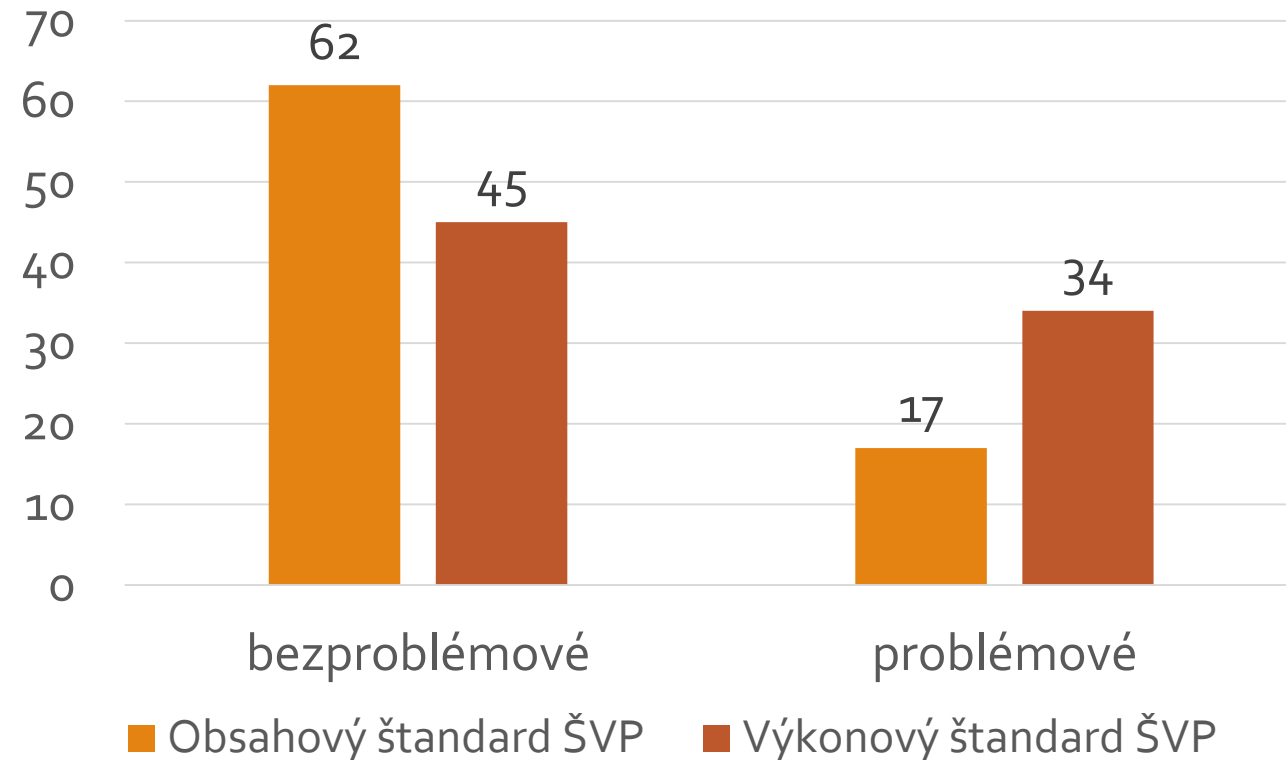
Zistenia

V matematickej oblasti:

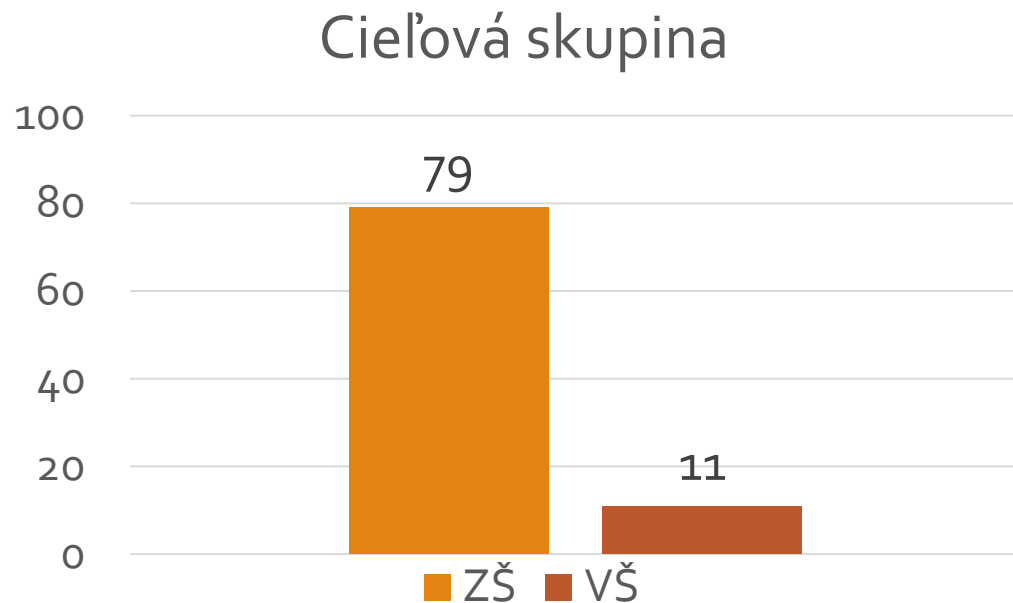
- 21,528% výstupov vykazuje nezrovnalosti s dodržaním obsahového štandardu ŠVP,
- 43,04% výstupov vykazuje nezrovnalosti s dodržaním výkonového štandardu ŠVP.

- OBSAH: používanie pojmov mimo ŠVP, požiadavky na zvládanie typológie trojuholníkov, štvoruholníkov, pomenovanie a vlastnosti elementárnych telies – hranol, ihlan,
- VÝKON: konštrukcie kolmíc, rovnobežiek, konštrukcia štvorca mimo štvorcovej siete, zobrazenie elementárnych telies vo voľnom rovnobežnom premietaní.

Dodržanie požiadaviek ŠVP
matematika ISCED 1

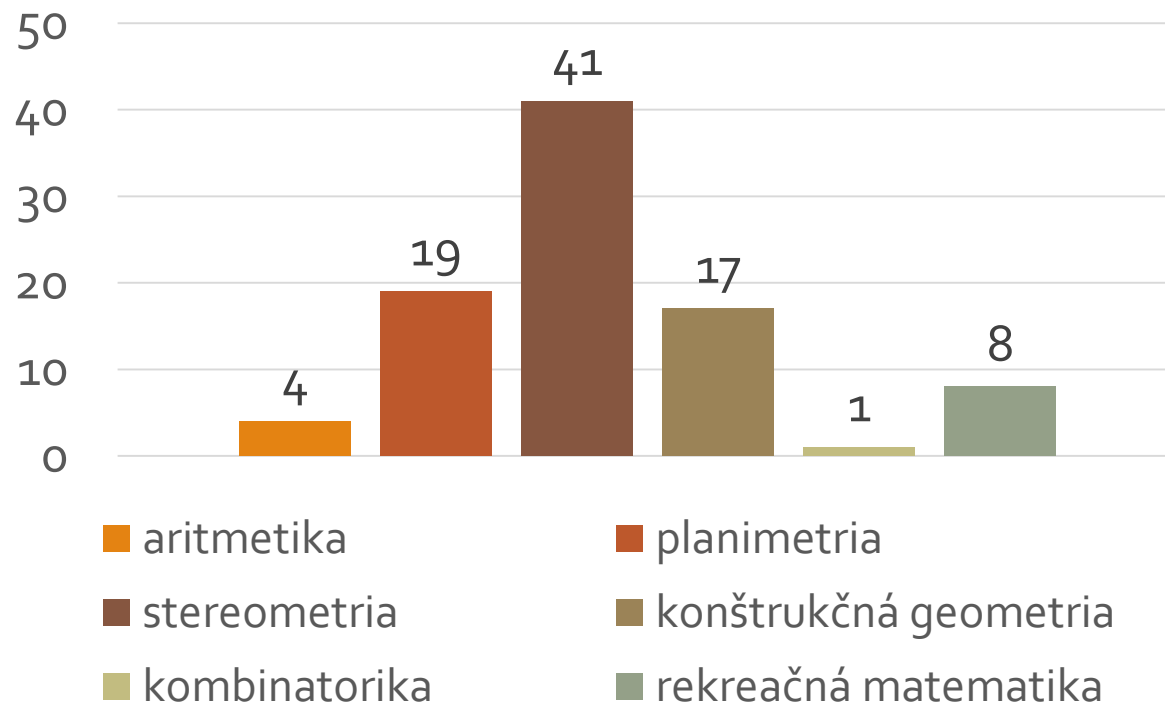

Zistenia

- Prípravná aktivita zásadne neovplyvnila výber cieľovej skupiny pre SÚ realizovaný študentmi.

Preferované matematické oblasti

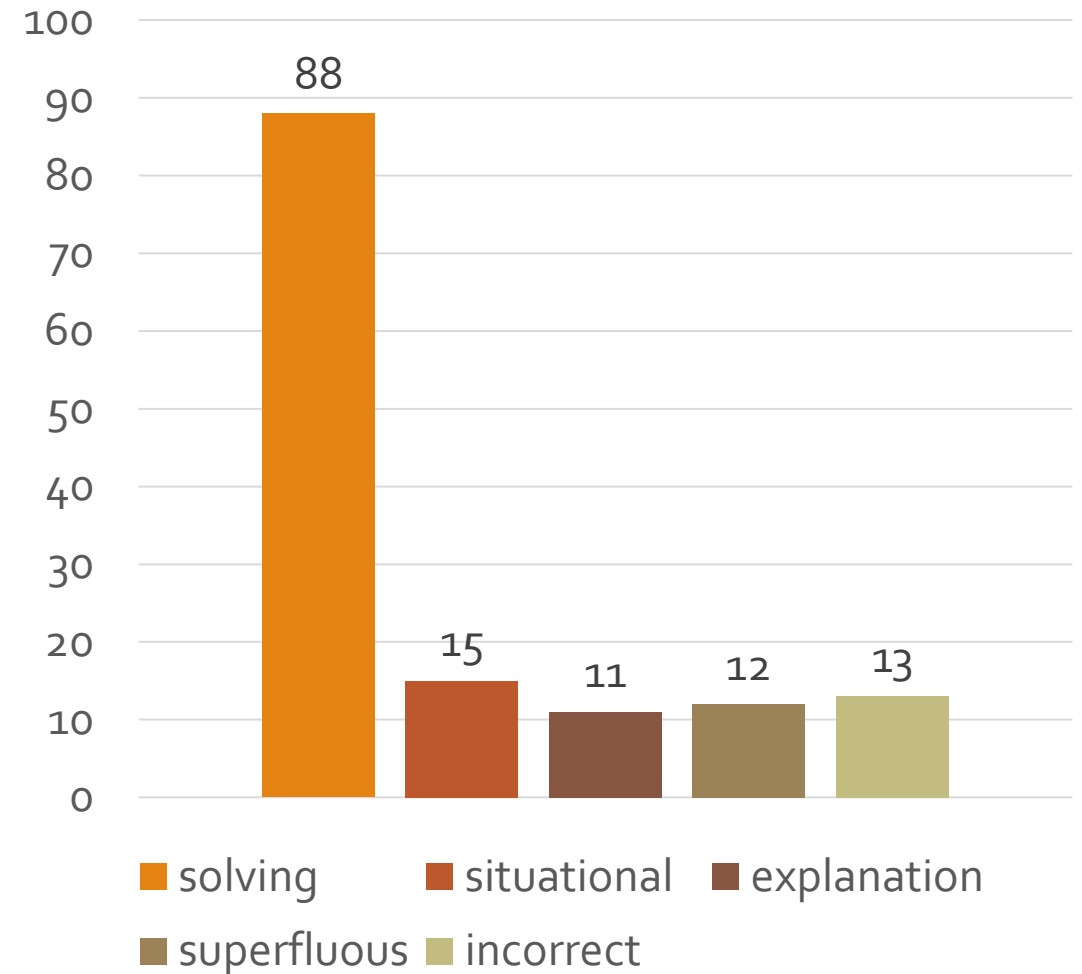

- Prípravná aktivita mala vplyv na výber tematickej oblasti, do ktorej študenti fokusovali svoju slovnú úlohu.

Zistenia

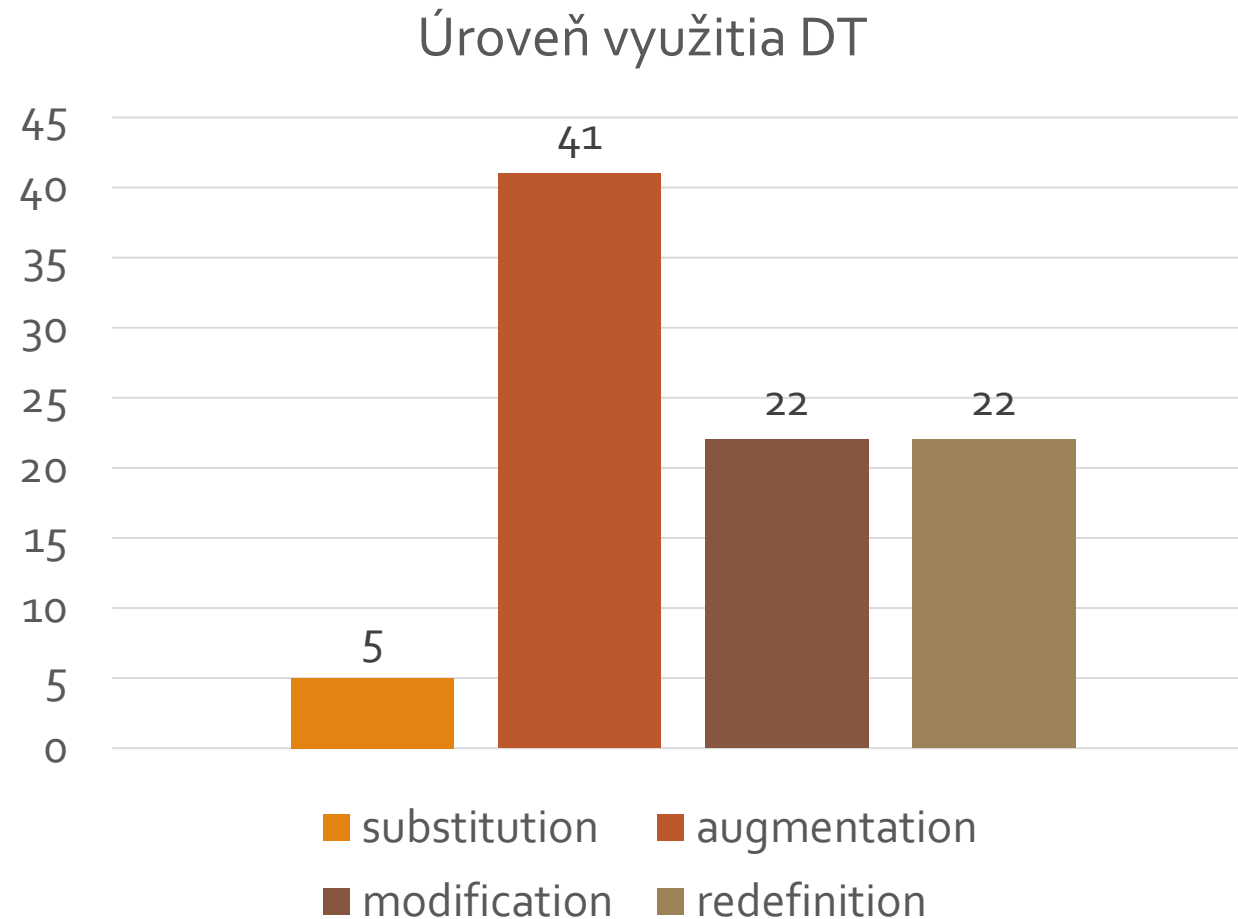
- Študenti preukázali dostatočnú, nie však vyrovnanú úroveň nadobudnutých digitálnych zručností, v 13 prípadoch (9,35%) bola v slovnej úlohe poskytnutá nekorektná vizuálna informácia.
- Dynamická vizualizácia s využitím AR bola pozitívne prijatá (komfort použitia & diskomfort tvorby).

Typ vizualizovaných informácií

Zistenia

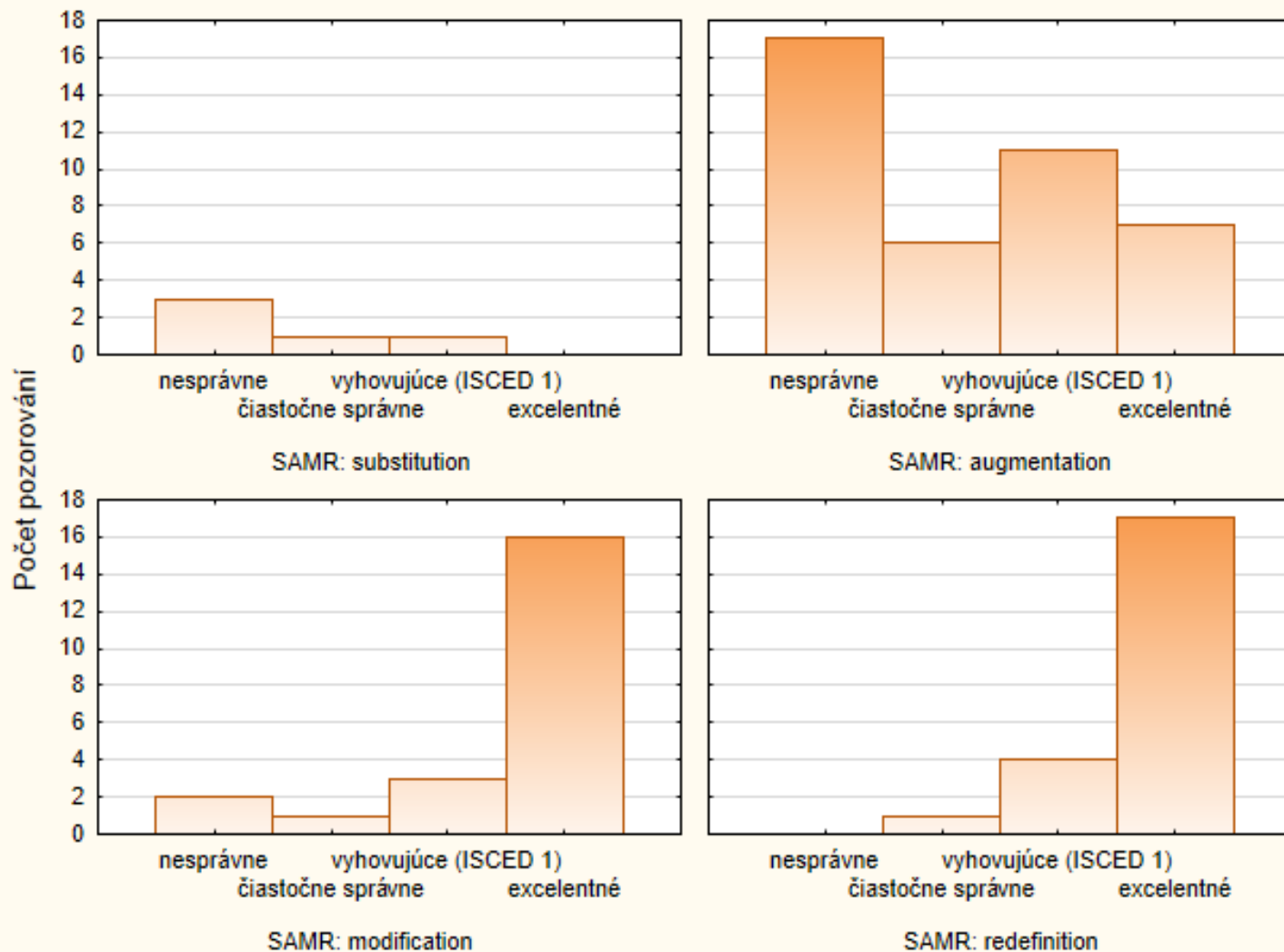
- využitie DT dosahuje podľa modelu SAMR úroveň modifikácie

- Dosahovaná úroveň využitia DT štatisticky významne koreluje s dosiahnutou úspešnosťou študenta v spracovaní autorského riešenia slovnej úlohy (n=90; Spearman R=0,618201; t(N-2)=7,377989; p=,0000).

Zistenia

Kategoriz. histogram : SAMR x Autorské riešenie úlohy

- Študenti preferujúci vyššie úrovne využitia DT dosiahli vyššiu úspešnosť v riešení navrhnutej úlohy.

(Pearsonov chí-kv. = 37,3702; df=9; p=,00002)

Identifikované problémy v oblasti tvorby SÚ

Terminologická nepresnosť

rozlišovanie základných
pojmov strana, hrana,
stena,

nezhoda medzi
zobrazením a
pomenovaním útvaru,

Vágnosť vyjadrovania, zvlášť v písanej podobe

kumulovanie ukazovacích
zámen a zamlčaných
podmetov v za sebou
nasledujúcich vetných
konštrukciách,

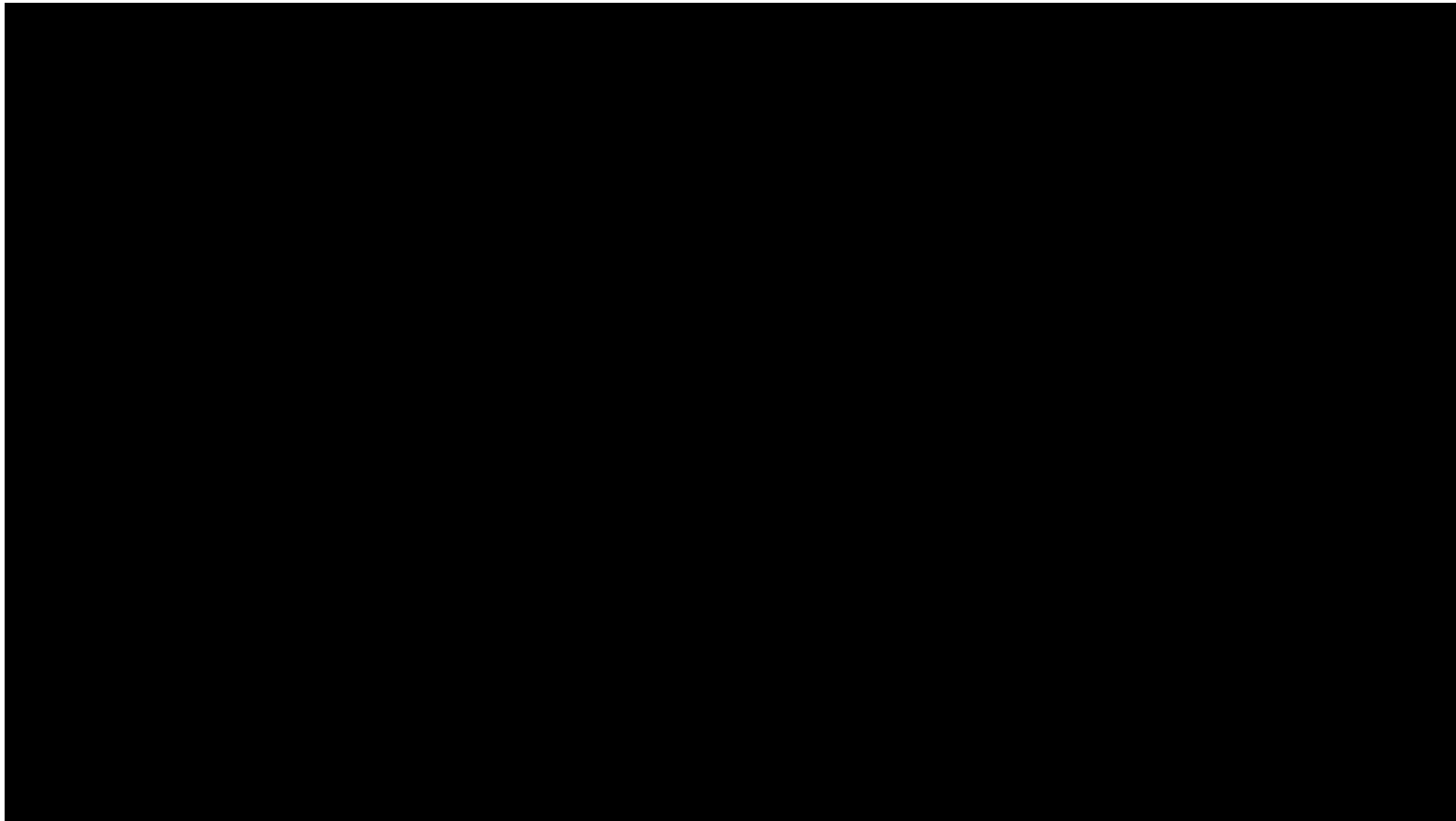
nedôsledné používanie
logických spojok a
kvantifikátorov vo vetách,

Neúplné alebo chybné riešenie autorsky vytvorenej slovnej úlohy

uspokojenie sa s prvým,
resp. jediným riešením
vytvorenej úlohy.

Výstup

- mobilná aplikácia Mayský kľúč z kolekcie MathAR

Záver

Záver

„Je potrebné v rámci didaktiky matematiky odobrať prehnanú autoritu učebníciam a pozdvihnúť znalosti a schopnosti budúcich učiteľov tvoriť úlohy tak, aby nadobudli dostatok sebavedomia pri určovaní smeru ich kreatívneho riešenia.“

(Gonzalesová, 1994)

Ďakujem za pozornosť

RNDr. Jana Hnatová, PhD.
Pedagogická fakulta
Prešovská univerzita v Prešove, SR
jana.hnatova@unipo.sk

Príspevok vznikol s podporou grantového projektu KEGA 036PU-4/2021
Technológia rozšírenej reality v profesijnej matematickej príprave budúcich učiteľov elementaristov
riešeného na PF PU v Prešove.